

The Study of Status, Needs Assessment, and Guidelines for the Development of Basic Educational Standards of Schools under Kalasin Primary Educational Service Area Office 2

Thanawan Pholkhun

Faculty of Education and Educational Innovation, Kalasin University, Thailand

E-mail: thanawan.pholkhun@gmail.com, ORCID ID: <https://orcid.org/0009-0009-1433-1162>

Received 31/03/2025

Revised 11/04/2025

Accepted 15/05/2025

Abstract

Background and Aims: The development of operations according to basic education standards ensures that teaching methods and learning outcomes are consistent, measurable, and aligned with national educational goals. It promotes quality education and equal learning opportunities for all students. This research aims to 1) study the current condition and desirable condition of basic educational standards of schools. 2) Study the needs assessment of basic educational standards of schools. 3) Study the Guidelines for Developing Basic Educational Standards of Schools.

Methodology: This research is divided into 2 phases as follows: Phase 1, the study of the current condition, and the desirable condition needs assessment of basic educational standards of schools. The sample used in this research includes school administrators and teachers in schools. Under Kalasin Primary Educational Service Area Office 2, academic year 2024, a total of 297 people were obtained using disproportionate stratified random sampling. The research instrument was a questionnaire on the current condition and desirable condition of basic educational standards of schools. With reliability values equal to 0.98 and 0.97, respectively. Data were analyzed using percentages, means, and standard deviations. Modified Priority Needs Index; PNI_{modified} . And Phase 2, study the Guidelines for Developing Basic Educational Standards of Schools. The group of 9 experts who provided information was obtained through purposive selection. The research instrument was a semi-structured interview. Data were analyzed using content analysis.

Results: The research results found that 1) the current condition and desirable condition of basic educational standards of schools are overall at a high level. 2) The value of the Prioritization Index of Needs (PNI_{Modified}) of basic educational standards of schools, ranked from highest to lowest, is: Standard 1, the quality of learners; followed by Standard 3, the learning and teaching process that focuses on learners; and Standard 2, the management and administration process, respectively. 3) The Guidelines for Developing Basic Educational Standards of Schools involved three aspects: 1) Standard 1: Quality of learners: There should be inspiration for learning for students, organizing camp activities or training workshops for students in developing the use of information and communication technology for students. Encourage students to participate in

various community activities and organize a morality and ethics camp every year. 2) Standard 2: Management and administration processes should use the results from the professional learning community to develop students' work and learning, and there should be continuous systematic supervision and monitoring of work performance and teaching and 3) Standard 3: The learning management process that focuses on learners should encourage teachers to design learning management plans that focus on learners and encourage teachers to receive training in the use of media and technology and create media to use in managing learning for learners.

Keywords: Essential Needs; Basic Education Standards; Student Quality

การศึกษาสภาพ ความต้องการจำเป็น และแนวทางการพัฒนาการดำเนินงานตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2

ธนวรรณ พลขันธุ์

คณะศึกษาศาสตร์และนวัตกรรมการศึกษา มหาวิทยาลัยกาฬสินธุ์

บทคัดย่อ

ภูมิหลังและวัตถุประสงค์: การพัฒนาการดำเนินงานตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานช่วยให้มั่นใจได้ว่าวิธีการสอนและผลลัพธ์การเรียนรู้มีความสอดคล้อง วัดผลได้ และสอดคล้องกับเป้าหมายการศึกษาระดับชาติ นอกจากนี้ยังส่งเสริมการศึกษาที่มีคุณภาพและโอกาสในการเรียนรู้ที่เท่าเทียมกันสำหรับนักเรียนทุกคน การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการดำเนินงานตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียน 2) เพื่อศึกษาความต้องการจำเป็นในการพัฒนาการดำเนินงานตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียน และ 3) เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาการดำเนินงานตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียน

ระเบียบวิธีการวิจัย: ระยะที่ 1 การศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และความต้องการจำเป็นของการดำเนินงานตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียน ตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2 ปีการศึกษา 2567 จำนวน 297 คน ได้มาโดยใช้การสุ่มแบบแบ่งชั้นภูมิอย่างไม่เป็นสัดส่วน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามสภาพปัจจุบันและสภาพที่ พึงประสงค์ของการดำเนินงานตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียน ที่มีค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ 0.98 และ 0.97 ตามลำดับ วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าดัชนีจัดเรียงลำดับความต้องการจำเป็นแบบปรับปรุง (Modified Priority Needs Index; PNI_{modified}) และระยะที่ 2 การศึกษาแนวทางการพัฒนาการดำเนินงานตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียน กลุ่มผู้ให้ข้อมูลเป็นผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 8 คน ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้าง วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้การวิเคราะห์เนื้อหา

ผลการวิจัย : ผลการวิจัย พบว่า 1) สภาพปัจจุบันของการดำเนินงานตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียนโดยรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.17$, S.D. =0.30) และสภาพที่พึงประสงค์ของการดำเนินงานตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียน โดยรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.41$, S.D. =0.32) 2) ค่าดัชนีการจัดลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็น (PNI_{Modified}) ของการพัฒนาการดำเนินงานตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียน เรียงลำดับจากสูงสุดไปหาต่ำสุด คือ มาตรฐานที่ 1 คุณภาพของผู้เรียน (PNI_{Modified} = 0.061) มาตรฐานที่ 3 กระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ (PNI_{Modified} = 0.059) และมาตรฐานที่ 2 กระบวนการบริหารและการจัดการ (PNI_{Modified} = 0.057) ตามลำดับ 3) แนวทางการพัฒนาการดำเนินงานตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียน มีทั้งหมด 3 ด้าน ได้แก่ 1) มาตรฐานที่ 1 คุณภาพของผู้เรียน ควรมีการสร้างแรงบันดาลใจในการเรียนให้กับนักเรียน จัดกิจกรรมค่าย หรืออบรมเชิงปฏิบัติการให้กับผู้เรียนในการพัฒนาการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารให้กับผู้เรียน สนับสนุนให้นักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ ของชุมชน และควรมีการจัดค่ายคุณธรรม จริยธรรมทุกปี 2) มาตรฐานที่ 2 กระบวนการบริหารและการจัดการ ควรมีการนำผลที่ได้จากชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ มาใช้ในการพัฒนางาน และควรมีการนิเทศติดตามการปฏิบัติงานและการเรียนการสอนอย่างต่อเนื่องและเป็นระบบ และ 3)

มาตรฐานที่ 3 กระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ควรมีการส่งเสริมให้ครูออกแบบแผนการจัดการเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และส่งเสริมให้ครูเข้ารับการอบรมเกี่ยวกับการใช้สื่อ เทคโนโลยี และสร้างสื่อ มาใช้ในการจัดการเรียนรู้ให้กับผู้เรียน

คำสำคัญ : ความต้องการจำเป็น; มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน; คุณภาพผู้เรียน

บทนำ

การศึกษาเป็นกระบวนการที่ทำให้คนมีความรู้และคุณสมบัติต่าง ๆ ที่ช่วยให้คนนั้นอยู่รอดในโลกได้ เป็นประโยชน์ต่อตนเอง ครอบครัว และสังคมส่วนรวม สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี 2545 อ้างถึงใน สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2561: 1) คุณภาพการศึกษาจึงสะท้อนถึงคุณภาพคนที่เป็นผลผลิตของการจัดการศึกษา ในบริบทของสังคมไทยปัจจุบัน รูปแบบการศึกษาส่วนใหญ่จะเป็นการศึกษาในระบบ ดังนั้น สถานศึกษาจึงเป็นหน่วยงานหลักที่มีหน้าที่ในการจัดการศึกษา โดยเฉพาะในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในสถานการณ์ปัจจุบันสถานศึกษาส่วนใหญ่ ยังมีความเหลื่อมล้ำแตกต่างกัน ทั้งในด้านงบประมาณ คุณภาพ บุคลากร หรือแม้แต่ปัจจัยด้านผู้เรียน รวมทั้งปัจจัยอื่นๆ เช่น ความร่วมมือของคณะกรรมการสถานศึกษา การสนับสนุนจากชุมชน หน่วยงานหรือองค์กรที่อยู่ใกล้เคียงสถานศึกษา และการติดตามช่วยเหลืออย่างใกล้ชิดจากสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหรือหน่วยงานต้นสังกัด สิ่งเหล่านี้ล้วนส่งผลกระทบต่อคุณภาพการจัดการศึกษา อีกทั้ง ปัจจุบันสถานศึกษามีอิสระในการบริหารจัดการศึกษาด้วยตนเอง มีการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาตามบริบทและความต้องการของตนเอง คุณภาพผู้เรียนและคุณภาพในการบริหารจัดการจึงมีความแตกต่างกัน สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2561: 1-3)

มาตรฐานการศึกษาเป็นข้อกำหนดเกี่ยวกับคุณลักษณะและคุณภาพที่พึงประสงค์ที่ต้องการให้เกิดขึ้นในสถานศึกษาทุกแห่ง มาตรฐานถูกกำหนดขึ้นเพื่อให้เป็นหลักเทียบเคียงสำหรับการส่งเสริมและกำกับดูแล การตรวจสอบ การประเมินผลและการประกันคุณภาพการศึกษา มาตรฐานในบริบทนี้จึงเป็นมาตรฐานที่มุ่งเน้นการพัฒนาคุณภาพการศึกษาโดยองค์รวมการกำหนดให้มีมาตรฐานการศึกษาทำให้เกิดโอกาสที่เท่าเทียมกันในการพัฒนาคุณภาพเพราะสถานศึกษาทุกแห่งรู้ว่าเป้าหมายการพัฒนาที่แท้จริงอยู่ที่ใด การกำหนดให้มีมาตรฐานการศึกษาจึงเป็นการให้ความสำคัญกับการจัดการศึกษา 2 ประการ ได้แก่ 1) สถานศึกษาทุกแห่งมีเกณฑ์เปรียบเทียบกับมาตรฐานซึ่งเป็นมาตรฐานเดียวกัน 2) มาตรฐานทำให้สถานศึกษาเข้าใจชัดเจนว่าจะพัฒนาคุณภาพการศึกษาไปในทิศทางใดนอกจากนี้การกำหนดมาตรฐานยังเป็นการกำหนดความคาดหวังที่ชัดเจนให้กับครู ผู้บริหาร พ่อแม่ ผู้ปกครอง ชุมชนและหน่วยงานต่าง ๆ ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการจัดการศึกษา ซึ่งเป็นแนวทางหนึ่งในการร่วมมือร่วมพลัง เพื่อให้เกิดคุณภาพการศึกษาตามเป้าหมายที่กำหนด มาตรฐานการศึกษาจึงเป็นจุดเริ่มต้นของการพัฒนาทุนมนุษย์และเป็นเป้าหมายสำคัญที่สุดที่มีผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่าย ทุกคนต้องรับรู้และปฏิบัติงานในหน้าที่ที่รับผิดชอบให้บรรลุถึงเป้าหมายตามมาตรฐานการศึกษาที่กำหนดและร่วมรับผิดชอบต่อการจัดการศึกษาที่เกิดขึ้น โดยมาตรฐานการศึกษามีประโยชน์ต่อบุคคลที่เกี่ยวข้อง ดังนี้ 1) ผู้เรียน ทำให้เกิดการปรับปรุงและพัฒนาตนเองตามความคาดหวังของสังคมและประเทศชาติว่าต้องการคนที่มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์อย่างไร จะทำอย่างไรจึงจะเป็นผู้มีคุณสมบัติตามที่มาตรฐานการศึกษากำหนด 2) ครู ใช้มาตรฐานเป็นกรอบแนวทางในการออกแบบการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และเป็นแนวทางในการพัฒนาตนเองตามคุณลักษณะและคุณสมบัติตามมาตรฐานที่กำหนด เพื่อให้ผู้เรียนมีคุณภาพตามที่มาตรฐานกำหนด 3) ท้องถิ่นและ

สถานศึกษา ใช้มาตรฐานเป็นแนวทางร่วมมือกันในการจัดการศึกษาให้บรรลุเป้าหมายตามที่ตั้งไว้ 4) พ่อแม่ผู้ปกครอง ประชาชนและผู้นำชุมชน ใช้มาตรฐานเป็นเครื่องมือสื่อสารให้ประชาชนได้รับทราบกระบวนการจัดการศึกษาการจัดการเรียนการสอนที่จะทำให้คนไทยในท้องถิ่นเข้าใจและเข้ามามีส่วนร่วม เพื่อให้การจัดการศึกษาช่วยยกระดับคุณภาพผู้เรียนให้ได้ตามมาตรฐานที่กำหนด และ 5) ประเทศชาติ ใช้มาตรฐานเป็นเครื่องมือที่ทำให้ทุกองค์กรประกอบของระบบการศึกษาขับเคลื่อนไปพร้อม ๆ กัน สู่เป้าหมายเดียวกันและทำให้เกิดภาพการจัดการศึกษาที่มีความหมาย สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2561: 2-4)

สถานศึกษาที่จัดการศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพมีสิ่งสำคัญที่บ่งบอกได้อย่างชัดเจนหลายประการ ได้แก่ มีการกำหนดภารกิจของสถานศึกษาที่ชัดเจน มีการกำกับติดตามงานสม่ำเสมอความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับบ้าน และชุมชนมีความใกล้ชิดและไว้วางใจกัน มีการตั้งความคาดหวังของผลสำเร็จไว้สูง มีความเป็นผู้นำด้านการจัดการเรียนรู้อย่างมืออาชีพ ทั้งครูและผู้บริหารมีการสร้างโอกาสในการเรียนรู้และให้เวลาผู้เรียนในการทำงานกลุ่มมากขึ้น จัดสิ่งแวดล้อมที่จำเป็นอย่างมีระเบียบ สะอาด และปลอดภัย มีการจัดหลักสูตรที่ชัดเจน สอดคล้องกับเป้าหมาย ใช้กลวิธีในการประเมินที่หลากหลาย จัดการเรียนการสอนที่กระตุ้นให้ผู้เรียนมีความสนใจ กระตือรือร้นที่จะเรียนรู้ จัดบรรยากาศที่ส่งเสริมความเป็นเลิศทางวิชาการ ขจัดสิ่งที่เป็นอุปสรรคสำหรับความสัมพันธ์กับผู้ปกครองและชุมชน พัฒนางานอยู่บนพื้นฐานของการวิจัย ใช้แหล่งเรียนรู้ที่มีอยู่อย่างเต็มที่และวางแผนงานอย่างมีประสิทธิภาพ จากแนวคิดในการจัดการศึกษาและพัฒนาคุณภาพการศึกษาดังกล่าว ประกอบกับแนวคิดในการพัฒนามาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานว่าต้องเป็นมาตรฐานที่ปฏิบัติง่าย ประเมินได้จริง กระชับและจำนวนน้อย แต่สามารถสะท้อนคุณภาพการศึกษาได้จริง ข้อมูลที่ได้เกิดประโยชน์ในการพัฒนาการศึกษาทุกระดับ ดังนั้นการกำหนดมาตรฐานจึงเน้นที่คุณภาพของผู้เรียน คุณภาพของกระบวนการบริหาร และการจัดการและคุณภาพของกระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2561: 4-9) มาตรฐานการศึกษาที่มีจำนวนมากเกินจำเป็นไม่สอดคล้องกับงานปกติเป็นภาระในการปฏิบัติ เป็นการสร้างภาระเพิ่ม สร้างภาระและเกิดประโยชน์ต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาไม่เพียงพอ ดังนั้นการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา การจัดทำแผนพัฒนาการศึกษา การดำเนินการตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษา การประเมินผล ติดตาม ตรวจสอบคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา ทั้งด้านการบริหารการจัดการศึกษา การจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญเพื่อพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2563: 6-12)

จากผลการประเมินคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาปีการศึกษา 2566 ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2 พบว่า ด้านมาตรฐานที่ 1 คุณภาพของผู้เรียน ส่วนใหญ่อยู่ในระดับดีเลิศ คิดเป็นร้อยละ 47.87 รองลงมาอยู่ในระดับดี คิดเป็นร้อยละ 41.21 และยอดเยี่ยม คิดเป็นร้อยละ 11.51 มาตรฐานที่ 2 กระบวนการบริหารและจัดการ ส่วนใหญ่อยู่ในระดับดีเลิศ คิดเป็นร้อยละ 50.9 รองลงมาอยู่ในระดับดี คิดเป็นร้อยละ 26.06 และ ยอดเยี่ยม คิดเป็นร้อยละ 16.96 มาตรฐานที่ 3 การจัดประสบการณ์ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ส่วนใหญ่อยู่ในระดับดีเลิศ คิดเป็นร้อยละ 56.96 รองลงมาอยู่ในระดับดี คิดเป็นร้อยละ 26.06 และ ยอดเยี่ยม คิดเป็นร้อยละ 16.96 สรุปผลรวมการประเมินคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ส่วนใหญ่อยู่ในระดับดีเลิศ คิดเป็นร้อยละ 56.96 รองลงมาอยู่ในระดับดี คิดเป็นร้อยละ 27.27 และ ยอดเยี่ยม คิดเป็นร้อยละ 15.75 ตามลำดับ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2 (2566: 10)

จากเหตุผลดังกล่าวผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาสภาพ ความต้องการจำเป็น และแนวทางการพัฒนามาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2 เพื่อนำไปเป็นแนวทางการพัฒนาคุณภาพการศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพและบริหารสถานศึกษาได้อย่างมีคุณภาพ เพื่อเพิ่มประสิทธิผลการดำเนินงานตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน และจัดให้มีการสนับสนุนส่งเสริมการดำเนินงานตามมาตรฐานการศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการดำเนินงานตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2
2. เพื่อศึกษาองค์ประกอบความต้องการจำเป็นในการพัฒนาการดำเนินงานตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2
3. เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาการดำเนินงานตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2

การทบทวนวรรณกรรม

แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการบริหารสถานศึกษา

การบริหารสถานศึกษา หมายถึง การบริหารจัดการสถานศึกษาโดยอาศัยความร่วมมือกันของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทางการจัดการศึกษาทุกภาคส่วน ภารดี อนันต์นาวี (2557: 2) มีการกระจายอำนาจการบริหารไปยังกลุ่มงานทั้ง 4 ฝ่าย คือ ด้านวิชาการ ด้านงบประมาณ ด้านการบริหารงานบุคคล และด้านการบริหารทั่วไป เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายตามที่สถานศึกษาได้กำหนดไว้ วิรัตน์ พงษ์มิตร (2557: 16) ณัฐธิดา สุระเสนา (2564: 21-22) โดยมีผู้บริหารสถานศึกษา เป็นผู้กำหนดแบบแผนวิธีการและขั้นตอน มีการปฏิบัติภารกิจอย่างเป็นระบบ โดยใช้ทรัพยากรให้เกิดประโยชน์ต่อการบริหารงานในสถานศึกษาทุกด้าน นลินี จันทร์เปล่ง (2563: 13)

มาตรฐานการศึกษากับการประกันคุณภาพการศึกษา

การประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาเป็นกระบวนการที่ต้องดำเนินการอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง ทั้งกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา การจัดทำแผนพัฒนาการศึกษา การดำเนินการตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษา การประเมินผล ติดตาม ตรวจสอบคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา ทั้งด้านการบริหารการจัดการศึกษา และการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2563: 8-11)

ความสำคัญและความจำเป็นในการกำหนดมาตรฐานการศึกษา

มาตรฐานการศึกษามีความสำคัญและมีความจำเป็นในการกำหนดเกี่ยวกับคุณลักษณะและคุณภาพที่พึงประสงค์ที่ต้องการให้เกิดขึ้นในสถานศึกษา เพื่อให้เป็นหลักเทียบเคียงสำหรับการส่งเสริมและกำกับดูแล การตรวจสอบ การประเมินผลและการประกันคุณภาพการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

(2561: 2-4) คุณภาพของผู้เรียน มีความสำคัญต่อการวางแผนนโยบายการพัฒนาการจัดการศึกษา ที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว นำมาสู่การสร้างอุดมการณ์ของการจัดการศึกษา มีองค์ประกอบสำคัญ คือ การบูรณาการ ความสอดคล้อง การรับผิดชอบร่วมกันและการพัฒนาอย่างยั่งยืน พินิจ นันทเวช (2561: 20) ปิยพร บุญใบ (2563: 71)

มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2561

มาตรฐานการศึกษา ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ.๒๕๖๑ มีจำนวน ๓ มาตรฐาน ได้แก่
มาตรฐานที่ ๑ คุณภาพของผู้เรียน

๑.๑ ผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการของผู้เรียน

๑.๒ คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียน

มาตรฐานที่ 2 กระบวนการบริหารและการจัดการ

มาตรฐานที่ 3 กระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

แต่ละมาตรฐานมีรายละเอียดดังนี้

มาตรฐานที่ 1 คุณภาพของผู้เรียน

1.1 ผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการของผู้เรียน

1) มีความสามารถในการอ่าน การเขียน การสื่อสารและการคิดคำนวณ

2) มีความสามารถในการวิเคราะห์และคิดอย่างมีวิจารณญาณ อภิปราย แลกเปลี่ยนความคิดเห็น

และแก้ปัญหา

3) มีความสามารถในการสร้างนวัตกรรม

4) มีความสามารถในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร

5) มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตามหลักสูตรสถานศึกษา

6) มีความรู้ ทักษะพื้นฐาน และเจตคติที่ดีต่องานอาชีพ

1.2 คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียน

1) การมีคุณลักษณะและค่านิยมที่ดีตามที่สถานศึกษากำหนด

2) ความภูมิใจในท้องถิ่นและความเป็นไทย

3) การยอมรับที่จะอยู่ร่วมกันบนความแตกต่างและหลากหลาย

4) สุขภาวะทางร่างกายและจิตสังคม

มาตรฐานที่ 2 กระบวนการบริหารและการจัดการ

2.1 การมีเป้าหมายวิสัยทัศน์ และพันธกิจที่สถานศึกษากำหนดชัดเจน

2.2 มีระบบบริหารการจัดการคุณภาพของสถานศึกษา

2.3 ดำเนินงานพัฒนาวิชาการที่เน้นคุณภาพของผู้เรียนรอบด้าน ตามหลักสูตรสถานศึกษาทุกกลุ่มเป้าหมาย

2.4 พัฒนาครูและบุคลากรให้มีความเชี่ยวชาญทางวิชาชีพ

2.5 จัดสภาพแวดล้อมทางกายภาพและสังคมที่เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้อย่างมีคุณภาพ

2.6 จัดระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อสนับสนุนการบริหารจัดการและการจัดการเรียนรู้

มาตรฐานที่ ๓ กระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

3.1 จัดการเรียนรู้ผ่านกระบวนการคิดและปฏิบัติจริง สามารถนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตได้

3.2 ใช้สื่อ เทคโนโลยีสารสนเทศ และแหล่งเรียนรู้ที่เอื้อต่อการเรียนรู้

3.3 มีการบริหารจัดการชั้นเรียนเชิงบวก

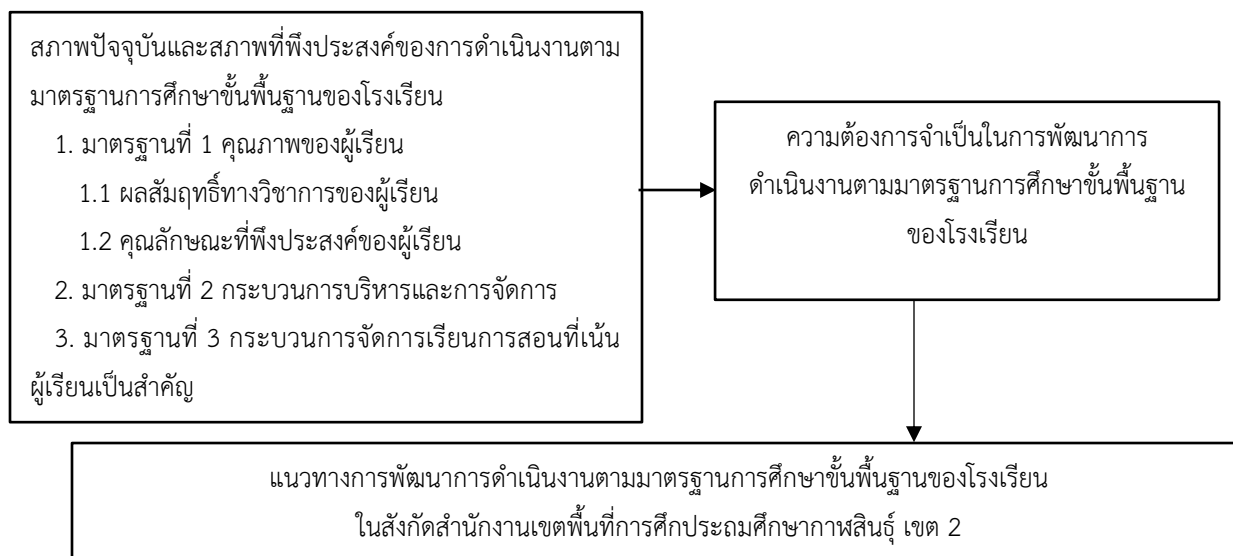
3.4 ตรวจสอบและประเมินผู้เรียนอย่างเป็นระบบ และนำผลมาพัฒนาผู้เรียน

3.5 มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และให้ข้อมูลสะท้อนกลับเพื่อพัฒนา และปรับปรุงการจัดการเรียนรู้ สำนักงาน

คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2561: 77-79)

กรอบแนวคิดการวิจัย

การวิจัยเรื่องการศึกษาสภาพ ความต้องการจำเป็น และแนวทางการพัฒนามาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2 ผู้วิจัยได้กำหนดกรอบแนวคิดเกี่ยวกับการดำเนินงานตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานของสถานศึกษา จำนวน 3 มาตรฐาน ได้แก่ 1) มาตรฐานที่ 1 คุณภาพของผู้เรียน มี 2 ด้านย่อย ได้แก่ 1.1) ผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการของผู้เรียน และ 1.2) คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียน 2) มาตรฐานที่ 2 กระบวนการบริหารและการจัดการ และ 3) มาตรฐานที่ 3 กระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2561: 77-79) จึงสรุปเป็นกรอบแนวคิดของการวิจัย ดังภาพ

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

ระเบียบวิธีการวิจัย

การวิจัยเรื่องการศึกษาสภาพ ความต้องการจำเป็น และแนวทางการพัฒนาการดำเนินงานตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 2 เป็นการวิจัยผสมวิธี (Mixed Methods research) เพื่อศึกษา 1) เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการดำเนินงานตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียน 2) เพื่อศึกษาความต้องการจำเป็นในการพัฒนาการดำเนินงานตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียน และ 3) เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาการดำเนินงานตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียน

ระยะที่ 1 การศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และความต้องการจำเป็นของการดำเนินงานตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 2

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 2 ปีการศึกษา 2567 จำนวนทั้งสิ้น 1,351 คน จำแนกเป็นผู้บริหารสถานศึกษาจำนวน 141 คน และครูผู้สอน จำนวน 1,210 คน

ตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 2 ปีการศึกษา 2567 กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางของเครจซี่และมอร์แกน Krejcie and Morgan, 1970, pp. 607 - 610, อ้างถึงใน บุญชม ศรีสะอาด (2556: 43) ได้ตัวอย่างจำนวน 297 คน จำแนกเป็นผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 104 คน และครูผู้สอน จำนวน 193 คน และใช้การสุ่มแบบแบ่งชั้นภูมิอย่างไม่เป็นสัดส่วน (Disproportional Stratified random sampling)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลมี 2 ประเภท ได้แก่

1. แบบสอบถาม ใช้เก็บข้อมูลกับผู้บริหารสถานศึกษาและครู จำนวน 297 คน เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ โดยผู้วิจัยได้กำหนดโครงสร้างของแบบสอบถามออกเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 สอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วยสถานภาพ แยกเป็น ผู้บริหารสถานศึกษาและครู และขนาดโรงเรียน แยกเป็น โรงเรียนขนาดเล็ก โรงเรียนขนาดกลาง และโรงเรียนขนาดใหญ่ มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ จำนวน 2 ข้อ

ตอนที่ 2 สอบถามสภาพปัจจุบันของการดำเนินงานตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียน มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.98 และค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง 0.53-0.87 และแบบสอบถามสภาพที่พึงประสงค์ของการดำเนินงานตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียน มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.97 และค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง 0.47-0.80 และค่าดัชนีความสอดคล้องของแบบสอบถาม (IOC) อยู่ระหว่าง 0.80-1.00

การเก็บรวบรวมข้อมูล

แบบสอบถาม ผู้วิจัยเสนอคำร้องต่อคณะศึกษาศาสตร์และนวัตกรรมการศึกษา สาขาวิชาการบริหารการศึกษามหาวิทยาลัยพิจิตรทำหนังสือเพื่อขออนุญาตและขอความอนุเคราะห์ เพื่อขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยส่งแบบสอบถามให้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 297 ฉบับ โดยการใช้ Google Forms ได้ครบทั้ง 297 ฉบับ และตรวจสอบความถูกต้องครบถ้วนสมบูรณ์ของแบบสอบถาม พบว่า ทุกฉบับครบถ้วนสมบูรณ์ สามารถนำไปใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลได้

ระยะที่ 2 การศึกษาแนวทางการพัฒนาการดำเนินงานตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2

การศึกษาในระยะที่ 2 เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) เก็บข้อมูลเชิงคุณภาพโดยใช้แบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาการดำเนินงานตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2 ซึ่งผู้วิจัยจะนำมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียน โดยเลือกจากองค์ประกอบด้านที่มีความต้องการจำเป็นสูงสุดอยู่ใน 2 ลำดับแรกของแต่ละมาตรฐาน มาสร้างเป็นข้อคำถามนำไปสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ วิเคราะห์และสังเคราะห์เป็นแนวทางการพัฒนาการดำเนินงานตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียน ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัยตามลำดับ ดังนี้

กลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญ

กลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิด้านการบริหารสถานศึกษา และครูผู้สอนที่อยู่ในโรงเรียนที่มีความเป็นเลิศด้านการดำเนินงานตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดย ได้รับรางวัลสำหรับ สถานศึกษา ที่มีระบบการบริหาร จัดการคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาเพื่อการประกันคุณภาพการศึกษา และสามารถบริหารจัดการ การศึกษาได้คุณภาพ ระดับยอดเยี่ยม (Internal Quality Assurance AWARD : IQA AWARD) จำนวน 8 คน ประกอบด้วย กลุ่มผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 5 คน และกลุ่มครูผู้สอน จำนวน 3 คน ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

แบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง ใช้สัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 8 คน

การเก็บรวบรวมข้อมูล

แบบสัมภาษณ์ ผู้วิจัยนำหนังสือจากมหาวิทยาลัยกาฬสินธุ์ เพื่อขออนุญาตเก็บข้อมูลจากผู้ให้ข้อมูลหลัก นัดหมาย วัน เวลา ในการให้สัมภาษณ์ เมื่อถึงวันเวลานัดหมาย ผู้วิจัยเดินทางไปสัมภาษณ์กลุ่มผู้ให้ข้อมูลหลัก โดยมีเอกสารประกอบการสัมภาษณ์และแบบสัมภาษณ์อย่างละ 1 ฉบับ ให้แก่ผู้ให้ข้อมูลหลัก และผู้วิจัยทำการจดบันทึกพร้อมบันทึกเสียงสัมภาษณ์นำข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ทั้งหมดมาดำเนินการโดยนำข้อมูลมาเรียบเรียงตามความถี่ มาหาข้อสรุปและจัดเรียงข้อมูลให้ได้ใจความสมบูรณ์ แล้วจึงนำเสนอรายงานผลการวิจัยแบบพรรณนา วิเคราะห์และสรุปแนวทางการพัฒนาการดำเนินงานตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2 ให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการวิจัย

ผลการวิจัย

1. สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการดำเนินงานตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2 ปรากฏตามตารางที่ 1

1.1. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย สถานภาพ และขนาดโรงเรียนที่ผู้ตอบแบบสอบถามปฏิบัติงานอยู่ รายละเอียดดังตารางที่ 1

ตาราง 1 จำนวนและร้อยละของตัวอย่างจำแนกตามข้อมูลทั่วไป

ข้อมูล	n	p
1. สถานภาพ		
1.1 ผู้บริหารสถานศึกษา	104	35.02
1.2 ครูผู้สอน	193	64.98
รวม	297	100.00
2. ขนาดโรงเรียน		
2.1 ขนาดเล็ก	128	43.10
2.2 ขนาดกลาง	126	42.42
2.3 ขนาดใหญ่	43	14.48
รวม	297	100.00

จากตารางที่ 1 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีจำนวนทั้งหมด 297 คน ประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 104 คน คิดเป็นร้อยละ 35.02 และครูผู้สอน จำนวน 193 คน คิดเป็นร้อยละ 64.98 ขนาดโรงเรียนเป็น โรงเรียนขนาดเล็ก จำนวน 128 คน คิดเป็นร้อยละ 43.10 โรงเรียนขนาดกลาง จำนวน 126 คน คิดเป็นร้อยละ 42.42 และโรงเรียนขนาดใหญ่ จำนวน 43 คน คิดเป็นร้อยละ 14.48

2. ผลการวิเคราะห์สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการดำเนินงานตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 2

2.1 ผลการวิเคราะห์สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการดำเนินงานตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 2 โดยรวม ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการดำเนินงานตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 2 โดยรวม

มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน ของสถานศึกษา	สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์		
	x	S.D.	แปลผล	x	S.D.	แปลผล
1. มาตรฐานที่ 1 คุณภาพของผู้เรียน	4.12	0.34	มาก	4.37	0.34	มาก
2. มาตรฐานที่ 2 กระบวนการบริหารและการจัดการ	4.19	0.34	มาก	4.43	0.34	มาก
3. มาตรฐานที่ 3 กระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ	4.21	0.39	มาก	4.46	0.39	มาก
รวมเฉลี่ย	4.17	0.30	มาก	4.41	0.32	มาก

จากตารางที่ 2 พบว่า สภาพปัจจุบันของการดำเนินงานตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2 โดยรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.17$, S.D. = 0.30) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ มาตรฐานที่ 3 กระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ($\bar{X} = 4.21$, S.D. = 0.39) รองลงมา คือ มาตรฐานที่ 2 กระบวนการบริหารและการจัดการ ($\bar{X} = 4.19$, S.D. = 0.34) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ มาตรฐานที่ 1 คุณภาพของผู้เรียน ($\bar{X} = 4.12$, S.D. = 0.34) และสภาพที่พึงประสงค์ของการดำเนินงานตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2 โดยรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.41$, S.D. = 0.32) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ มาตรฐานที่ 3 กระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ($\bar{X} = 4.46$, S.D. = 0.39) รองลงมา คือ มาตรฐานที่ 2 กระบวนการบริหารและการจัดการ ($\bar{X} = 4.43$, S.D. = 0.34) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ มาตรฐานที่ 1 คุณภาพของผู้เรียน ($\bar{X} = 4.37$, S.D. = 0.34)

2.2 ผลการวิเคราะห์สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการดำเนินงานตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2 รายด้าน ดังตารางที่ 3-6

ตารางที่ 3 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการดำเนินงานตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2 มาตรฐานที่ 1 คุณภาพของผู้เรียน ด้านผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการของผู้เรียน

มาตรฐานที่ 1 คุณภาพของผู้เรียน ผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการของผู้เรียน	สภาพปัจจุบัน				สภาพที่พึงประสงค์			
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	ลำดับ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	ลำดับ
1. ผู้เรียนมีทักษะในการอ่าน การเขียน การสื่อสาร และการคิดคำนวณตามเกณฑ์ที่สถานศึกษากำหนดในแต่ละระดับชั้น	4. 1	0. 7			4. 1	0. 6		
	3	4	มาก	1	5	5	มาก	9
2. ผู้เรียนมีความสามารถในการคิดจำแนกแยกแยะ ใคร่ครวญไตร่ตรอง พิจารณาอย่างรอบคอบ โดยใช้เหตุผลประกอบการตัดสินใจ	3. 9	0. 6			4. 2	0. 6		
	5	9	มาก	6	7	4	มาก	6
3. ผู้เรียนมีการอภิปรายแลกเปลี่ยน ความคิดเห็น และแก้ปัญหาอย่างมีเหตุผล	3. 8	0. 6			4. 2	0. 6		
	8	3	มาก	9	6	0	มาก	7
4. ผู้เรียนมีความสามารถในการรวบรวมความรู้ได้ทั้งด้วยตนเองและการทำงานเป็นทีม	4. 1	0. 7			4. 3	0. 7		
	3	6	มาก	2	7	0	มาก	4
5. ผู้เรียนมีความสามารถเชื่อมโยงองค์ความรู้ และประสบการณ์มาใช้ในการสร้างสรรค์สิ่งใหม่ๆ อาจเป็นแนวความคิดโครงการ โครงงาน ชิ้นงาน ผลผลิต	4. 0	0. 7			4. 3	0. 6		
	7	4	มาก	4	5	5	มาก	5
6 ผู้เรียนมีความสามารถในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ และการสื่อสาร เพื่อการพัฒนาตนเองและสังคมใน	4. 0	0. 6			4. 4	0. 5		
	3	6	มาก	5	6	7	มาก	1

มาตรฐานที่ 1 คุณภาพของผู้เรียน ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน	สภาพปัจจุบัน				สภาพที่พึงประสงค์			
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	ลำดับ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	ลำดับ
การเรียนรู้การสื่อสาร การทำงานอย่างสร้างสรรค์ และมีคุณธรรม								
7. ผู้เรียนบรรลุและมีความก้าวหน้าในการเรียนรู้ ตามหลักสูตรสถานศึกษา	4.0	0.5			4.4	0.5		
	7	3	มาก	3	4	8	มาก	2
8. ผู้เรียนบรรลุผลและมีความก้าวหน้าในผลการ ทดสอบระดับชาติ	3.8	0.6			4.2	0.6		
	9	4	มาก	8	3	1	มาก	8
9. ผู้เรียนมีความรู้ ทักษะพื้นฐาน เจตคติที่ดีพร้อม ที่จะศึกษาต่อในระดับชั้นที่สูงขึ้น	3.9	0.7			4.4	0.5		
	2	1	มาก	7	3	9	มาก	3
รวมเฉลี่ย	4.0	0.4			4.3	0.3		
	1	2	มาก		3	8	มาก	

จากตารางที่ 3 พบว่า สภาพปัจจุบันของการดำเนินงานตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2 มาตรฐานที่ 1 คุณภาพของผู้เรียน ด้านผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการของผู้เรียน โดยรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.01$, S.D. = 0.42) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ผู้เรียนมีทักษะในการอ่าน การเขียน การสื่อสาร และการคิดคำนวณตามเกณฑ์ที่สถานศึกษากำหนดในแต่ละระดับชั้น ($\bar{X} = 4.13$, S.D. = 0.74) รองลงมา คือ ผู้เรียนมีความสามารถในการรวบรวมความรู้ได้ทั้งด้วยตนเองและการทำงานเป็นทีม ($\bar{X} = 4.13$, S.D. = 0.76) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ผู้เรียนมีการอธิบายแลกเปลี่ยน ความคิดเห็น และแก้ปัญหาอย่างมีเหตุผล ($\bar{X} = 3.88$, S.D. = 0.63)

และสภาพที่พึงประสงค์ของการดำเนินงานตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2 มาตรฐานที่ 1 คุณภาพของผู้เรียน ด้านผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการของผู้เรียน โดยรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.33$, S.D. = 0.38) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ผู้เรียนมีความสามารถในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร เพื่อการพัฒนาตนเองและสังคมในการเรียนรู้การสื่อสาร การทำงานอย่างสร้างสรรค์ และมีคุณธรรม ($\bar{X} = 4.46$, S.D. = 0.57) รองลงมา คือ ผู้เรียนบรรลุและมีความก้าวหน้าในการเรียนรู้ตามหลักสูตรสถานศึกษา ($\bar{X} = 4.44$, S.D. = 0.58) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ผู้เรียนมีทักษะในการอ่าน การเขียน การสื่อสาร และการคิดคำนวณตามเกณฑ์ที่สถานศึกษากำหนดในแต่ละระดับชั้น ($\bar{X} = 4.15$, S.D. = 0.65)

ตารางที่ 4 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการดำเนินงานตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2 มาตรฐานที่ 1 คุณภาพของผู้เรียน ด้านคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียน

มาตรฐานที่ 1 คุณภาพของผู้เรียน คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียน	สภาพปัจจุบัน				สภาพที่พึงประสงค์			
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	ลำดับ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	ลำดับ
1. ผู้เรียนมีพฤติกรรมเป็นผู้ที่มี คุณธรรม จริยธรรม เคารพในกฎ กติกา มีค่านิยมและจิตสำนึกตามที่ สถานศึกษากำหนด	4.30	0.62	มาก	3	4.45	0.56	มาก	2
2. ผู้เรียนมีความภูมิใจในท้องถิ่น และเห็นคุณค่าของความเป็นไทย	4.33	0.67	มาก	2	4.39	0.61	มาก	4
3. ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ วัฒนธรรมและประเพณีไทย รวมทั้ง ภูมิปัญญาไทย	4.34	0.62	มาก	1	4.38	0.61	มาก	6
4. ผู้เรียนยอมรับและอยู่ร่วมกันบน ความแตกต่างและหลากหลาย ระหว่างบุคคลในด้าน เพศ วัย เชื้อ ชาติ ศาสนา ภาษาวัฒนธรรม ประเพณี ได้อย่างมีความสุข	4.23	0.58	มาก	5	4.51	0.61	มากที่สุด	1
5. ผู้เรียนมีการรักษาสุขภาพกาย สุขภาพจิต อารมณ์ และสังคมที่ดี และแสดงออกอย่างเหมาะสมในแต่ ละช่วงวัย	4.29	0.61	มาก	4	4.44	0.55	มาก	3
6. ผู้เรียนสามารถอยู่ร่วมกับคนอื่น อย่างมีความสุข เข้าใจผู้อื่น ไม่มี ความขัดแย้งกับผู้อื่น	4.29	0.61	มาก	4	4.38	0.60	มาก	5
รวมเฉลี่ย	4.30	0.39	มาก		4.42	0.39	มาก	

จากตารางที่ 4 พบว่า สภาพปัจจุบันของการดำเนินงานตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2 มาตรฐานที่ 1 คุณภาพของผู้เรียน ด้าน

คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียน โดยรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.30$, S.D. = 0.39) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์วัฒนธรรมและประเพณีไทย รวมทั้งภูมิปัญญาไทย ($\bar{X} = 4.34$, S.D. = 0.62) รองลงมา คือ ผู้เรียนมีความภูมิใจในท้องถิ่น และเห็นคุณค่าของความเป็นไทย ($\bar{X} = 4.33$, S.D. = 0.67) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ผู้เรียนยอมรับและอยู่ร่วมกันบนความแตกต่างและหลากหลายระหว่างบุคคลในด้าน เพศ วัย เชื้อชาติ ศาสนา ภาษาวัฒนธรรม ประเพณี ได้อย่างมีความสุข ($\bar{X} = 4.23$, S.D. = 0.58)

และสภาพที่พึงประสงค์ของการดำเนินงานตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2 มาตรฐานที่ 1 คุณภาพของผู้เรียน ด้านคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียน โดยรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.42$, S.D. = 0.39) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากขึ้นไปทุกข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ผู้เรียนยอมรับและอยู่ร่วมกันบนความแตกต่างและหลากหลายระหว่างบุคคลในด้าน เพศ วัย เชื้อชาติ ศาสนา ภาษาวัฒนธรรม ประเพณี ได้อย่างมีความสุข ($\bar{X} = 4.51$, S.D. = 0.62) รองลงมา คือ ผู้เรียนมีพฤติกรรมเป็นผู้ที่มีคุณธรรม จริยธรรม เคารพในกฎกติกา มีค่านิยมและจิตสำนึกตามที่สถานศึกษากำหนด ($\bar{X} = 4.45$, S.D. = 0.56) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์วัฒนธรรมและประเพณีไทย รวมทั้งภูมิปัญญาไทย ($\bar{X} = 4.38$, S.D. = 0.61)

ตารางที่ 5 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการดำเนินงานตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2 มาตรฐานที่ 2 กระบวนการบริหารและการจัดการ

มาตรฐานที่ 2 กระบวนการบริหารและการจัดการ	สภาพปัจจุบัน				สภาพที่พึงประสงค์			
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	ลำดับ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	ลำดับ
1. สถานศึกษามีการกำหนดเป้าหมาย วิสัยทัศน์ และพันธกิจ ไว้อย่างชัดเจน	4.26	0.60	มาก	2	4.44	0.59	มาก	6
2. เป้าหมาย วิสัยทัศน์ และพันธกิจ สอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษา ความต้องการของชุมชน วัตถุประสงค์ของแผนการศึกษาแห่งชาติ นโยบายของรัฐบาลและต้นสังกัด	4.19	0.56	มาก	6	4.47	0.57	มาก	2
3. เป้าหมาย วิสัยทัศน์ และพันธกิจ มีความทันสมัย ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของสังคมไทยและสังคมโลก	4.16	0.66	มาก	9	4.46	0.63	มาก	3

มาตรฐานที่ 2 กระบวนการบริหารและการจัดการ	สภาพปัจจุบัน				สภาพที่พึงประสงค์			
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	ลำดับ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	ลำดับ
4. สถานศึกษาวางแผนพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาอย่างเป็นระบบ	4.33	0.53	มาก	1	4.45	0.53	มาก	4
5. สถานศึกษานำแผนไปปฏิบัติเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างเป็นระบบ	4.25	0.60	มาก	4	4.42	0.53	มาก	9
6. สถานศึกษามีการติดตามตรวจสอบประเมินผลและปรับปรุงพัฒนางานอย่างต่อเนื่อง	4.13	0.65	มาก	12	4.43	0.63	มาก	8
7. สถานศึกษามีการบริหารอัตรากำลังทรัพยากรทางการศึกษา และระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน	4.18	0.67	มาก	8	4.45	0.59	มาก	5
8. สถานศึกษามีการนิเทศภายในอย่างเป็นระบบ	4.20	0.64	มาก	5	4.40	0.57	มาก	11
9. การนำข้อมูลมาใช้ในการพัฒนาบุคลากรและผู้ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่ายมีส่วนร่วมการวางแผน ปรับปรุง และพัฒนา และร่วมรับผิดชอบต่อผลการจัดการศึกษา	4.18	0.60	มาก	7	4.47	0.55	มาก	1
10. สถานศึกษามีการบริหารจัดการเกี่ยวกับงานวิชาการ ทั้งด้านการพัฒนาหลักสูตร กิจกรรมเสริมหลักสูตรที่เน้นผู้เรียนรอบด้านเชื่อมโยงวิถีชีวิตจริง และครอบคลุมทุกกลุ่มเป้าหมาย	4.14	0.62	มาก	11	4.38	0.61	มาก	12
11. สถานศึกษามีการจัดการเรียนการสอนของกลุ่มที่เรียนแบบควบรวมหรือกลุ่มที่เรียนร่วมด้วย	4.15	0.70	มาก	10	4.42	0.61	มาก	10
12. สถานศึกษามีการส่งเสริม สนับสนุนพัฒนาครู บุคลากร ให้มีความเชี่ยวชาญทางวิชาชีพ	4.20	0.64	มาก	5	4.33	0.59	มาก	13

มาตรฐานที่ 2 กระบวนการบริหารและการจัดการ	สภาพปัจจุบัน				สภาพที่พึงประสงค์			
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	ลำดับ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	ลำดับ
13. สถานศึกษาจัดให้มีชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพมาใช้ในการพัฒนางานและการเรียนรู้ของผู้เรียน	4.10	0.62	มาก	13	4.43	0.61	มาก	7
14. สถานศึกษาจัดสภาพแวดล้อมทางกายภาพทั้งภายในและนอกห้องเรียน และสภาพแวดล้อมทางสังคม ที่เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้ และมีความปลอดภัย	4.26	0.67	มาก	3	4.45	0.59	มาก	5
รวมเฉลี่ย	4.19	0.34	มาก		4.43	0.34	มาก	

จากตารางที่ 5 พบว่า สภาพปัจจุบันของการดำเนินงานตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 2 มาตรฐานที่ 2 กระบวนการบริหารและการจัดการ โดยรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.19$, S.D. = 0.34) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ สถานศึกษาวางแผนพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาอย่างเป็นระบบ ($\bar{X} = 4.33$, S.D. = 0.53) รองลงมา คือ สถานศึกษามีการกำหนดเป้าหมาย วิสัยทัศน์ และพันธกิจ ไว้อย่างชัดเจน ($\bar{X} = 4.26$, S.D. = 0.60) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ สถานศึกษาจัดให้มีชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพมาใช้ในการพัฒนางานและการเรียนรู้ของผู้เรียน ($\bar{X} = 4.10$, S.D. = 0.62)

และสภาพที่พึงประสงค์ของการดำเนินงานตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 2 มาตรฐานที่ 2 กระบวนการบริหารและการจัดการ โดยรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.43$, S.D. = 0.34) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การนำข้อมูลมาใช้ในการพัฒนา บุคลากรและผู้ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่ายมีส่วนร่วมการวางแผน ปรับปรุง และพัฒนา และร่วมรับผิดชอบต่อผลการจัดการศึกษา ($\bar{X} = 4.47$, S.D. = 0.55) รองลงมา คือ เป้าหมาย วิสัยทัศน์ และพันธกิจ สอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษา ความต้องการของชุมชน วัตถุประสงค์ของแผนการศึกษาแห่งชาติ นโยบายของรัฐบาลและต้นสังกัด ($\bar{X} = 4.47$, S.D. = 0.57) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ สถานศึกษามีการส่งเสริม สนับสนุน พัฒนาครู บุคลากร ให้มีความเชี่ยวชาญทางวิชาชีพ ($\bar{X} = 4.33$, S.D. = 0.59)

ตารางที่ 6 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการดำเนินงานตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2 มาตรฐานที่ 3 กระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

มาตรฐานที่ 3 กระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ	สภาพปัจจุบัน				สภาพที่พึงประสงค์			
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	ลำดับ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	ลำดับ
1. สถานศึกษามีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามมาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัดของหลักสูตรสถานศึกษาที่เน้นผู้เรียนให้เรียนรู้โดยผ่านกระบวนการคิดและปฏิบัติจริง	4.30	0.54	มาก	1	4.45	0.53	มาก	6
2. สถานศึกษามีแผนการจัดการเรียนรู้ที่สามารถนำไปจัดกิจกรรมได้จริง	4.16	0.57	มาก	10	4.56	0.53	มากที่สุด	2
3. สถานศึกษามีรูปแบบการจัดการเรียนรู้เฉพาะสำหรับผู้ที่มีความจำเป็นและต้องการความช่วยเหลือพิเศษ	4.22	0.68	มาก	4	4.57	0.55	มากที่สุด	1
4. ผู้เรียนได้รับการฝึกทักษะแสดงออกแสดงความคิดเห็น สรุปองค์ความรู้ นำเสนอผลงาน และสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตได้	4.18	0.60	มาก	8	4.43	0.53	มาก	7
5. มีการใช้สื่อ เทคโนโลยีสารสนเทศ และแหล่งเรียนรู้รวมทั้งภูมิปัญญาท้องถิ่นมาใช้ในการจัดการเรียนรู้	4.16	0.64	มาก	11	4.54	0.54	มากที่สุด	3
6. สร้างโอกาสให้ผู้เรียนได้แสวงหาความรู้ด้วยตนเองจากสื่อที่หลากหลาย	4.19	0.63	มาก	7	4.39	0.54	มาก	11
7. ครูผู้สอนมีการบริหารจัดการชั้นเรียน โดยเน้นการมีปฏิสัมพันธ์เชิงบวก ให้เด็กรักครู ครูรักเด็ก และเด็กรักเด็ก เด็กรักที่จะเรียนรู้ สามารถเรียนรู้ร่วมกันอย่างมีความสุข	4.29	0.56	มาก	3	4.42	0.62	มาก	8

มาตรฐานที่ 3 กระบวนการจัดการเรียน การสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ	สภาพปัจจุบัน				สภาพที่พึงประสงค์			
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	ลำดับ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	ลำดับ
8. สถานศึกษามีการตรวจสอบและ ประเมินคุณภาพการจัดการเรียนรู้ อย่างเป็นระบบ	4.30	0.66	มาก	2	4.33	0.69	มาก	12
9. สถานศึกษามีขั้นตอนโดยใช้ เครื่องมือและวิธีการวัดและการ ประเมินผลที่เหมาะสมกับเป้าหมาย ในการจัดการเรียนรู้	4.21	0.64	มาก	6	4.47	1.78	มาก	5
10. มีการให้ข้อมูลย้อนกลับแก่ ผู้เรียนเพื่อนำไปใช้ในการพัฒนาการ เรียนรู้	4.22	1.82	มาก	5	4.41	0.64	มาก	10
11. ครูและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องร่วมกัน แลกเปลี่ยนความรู้และประสบการณ์	4.11	0.61	มาก	12	4.41	0.60	มาก	9
12. ครูและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องให้ข้อมูล ป้อนกลับเพื่อใช้ในการปรับปรุงและ พัฒนาการจัดการเรียนรู้	4.17	0.61	มาก	9	4.49	0.56	มาก	4
รวมเฉลี่ย	4.21	0.39	มาก	1	4.46	0.39	มาก	

จากตารางที่ 6 พบว่า สภาพปัจจุบันของการดำเนินงานตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2 มาตรฐานที่ 3 กระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.21$, S.D. = 0.39) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ สถานศึกษามีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามมาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัดของหลักสูตรสถานศึกษาที่เน้นผู้เรียนให้เรียนรู้โดยผ่านกระบวนการคิดและปฏิบัติจริง ($\bar{X} = 4.30$, S.D. = 0.54) รองลงมา คือ สถานศึกษามีการตรวจสอบและประเมินคุณภาพการจัดการเรียนรู้อย่างเป็นระบบ ($\bar{X} = 4.30$, S.D. = 0.66) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ครูและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องร่วมกันแลกเปลี่ยนความรู้และประสบการณ์ ($\bar{X} = 4.11$, S.D. = 0.61)

และสภาพที่พึงประสงค์ของการดำเนินงานตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2 มาตรฐานที่ 3 กระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้น

ผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.46$, S.D. = 0.39) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากขึ้นไปทุกข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ สถานศึกษามีรูปแบบการจัดการเรียนรู้เฉพาะสำหรับผู้ที่มีความจำเป็น และต้องการความช่วยเหลือพิเศษ ($\bar{X} = 4.57$, S.D. = 0.55) รองลงมา คือ สถานศึกษามีแผนการจัดการเรียนรู้ที่สามารถนำไปจัดกิจกรรมได้จริง ($\bar{X} = 4.56$, S.D. = 0.53) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ สถานศึกษามีการตรวจสอบและประเมินคุณภาพการจัดการเรียนรู้อย่างเป็นระบบ ($\bar{X} = 4.33$, S.D. = 0.69)

2. ความต้องการจำเป็นในการพัฒนาการดำเนินงานตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2 ปรากฏตามตารางที่ 7

ตารางที่ 7 ความต้องการจำเป็นในการพัฒนาการดำเนินงานตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2 โดยรวม

สมรรถนะผู้บริหารสถานศึกษา	I	D	PNI Modified	ลำดับความต้องการ จำเป็น
1. มาตรฐานที่ 1 คุณภาพของผู้เรียน	4.37	4.12	0.061	1
2. มาตรฐานที่ 2 กระบวนการบริหารและการจัดการ	4.43	4.19	0.057	3
3. มาตรฐานที่ 3 กระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ	4.46	4.21	0.059	2
รวมเฉลี่ย	4.41	4.17	-	-

จากตารางที่ 7 พบว่า ผลการวิเคราะห์ความต้องการจำเป็นในการพัฒนาการดำเนินงานตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2 โดยภาพรวมทั้ง 3 ด้าน พบว่า ด้านที่มีความต้องการจำเป็นในการพัฒนาการดำเนินงานตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานของสถานศึกษาสูงสุดเป็นลำดับที่ 1 คือ มาตรฐานที่ 1 คุณภาพของผู้เรียน ($PNI_{\text{modified}} = 0.061$) รองลงมา คือ มาตรฐานที่ 3 กระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ($PNI_{\text{modified}} = 0.059$) และมาตรฐานที่ 2 กระบวนการบริหารและการจัดการ ($PNI_{\text{modified}} = 0.057$) ตามลำดับ

3.2 ผลการวิเคราะห์ความต้องการจำเป็นในการพัฒนาการดำเนินงานตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2 รายด้าน ดังตารางที่ 8-11

ตารางที่ 8 ความต้องการจำเป็นในการพัฒนาการดำเนินงานตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2 มาตรฐานที่ 1 คุณภาพของผู้เรียน ด้านผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการของผู้เรียน

มาตรฐานที่ 1 คุณภาพของผู้เรียน				
ด้านผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการ ของผู้เรียน	D	I	PNI _{Modified}	ลำดับ
1. ผู้เรียนมีทักษะในการอ่าน การเขียน การสื่อสาร และการคิดคำนวณตามเกณฑ์ที่สถานศึกษากำหนดในแต่ละระดับชั้น	4.13	4.15	0.005	9
2. ผู้เรียนมีความสามารถในการคิดจำแนกแยกแยะ ใคร่ครวญไตร่ตรอง พิจารณาอย่างรอบคอบ โดยใช้เหตุผลประกอบการตัดสินใจ	3.95	4.27	0.081	6
3. ผู้เรียนมีการอภิปรายแลกเปลี่ยนความคิดเห็น และแก้ปัญหาอย่างมีเหตุผล	3.88	4.26	0.098	3
4. ผู้เรียนมีความสามารถในการรวบรวมความรู้ได้ทั้งด้วยตนเองและการทำงานเป็นทีม	4.13	4.37	0.058	8
5. ผู้เรียนมีความสามารถเชื่อมโยงองค์ความรู้ และประสบการณ์มาใช้ในการสร้างสรรค์สิ่งใหม่ ๆ อาจเป็นแนวความคิดโครงการ โครงการชิ้นงาน ผลงานผลิต	4.07	4.35	0.069	7
6 ผู้เรียนมีความสามารถในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร เพื่อการพัฒนาตนเองและสังคมใน	4.03	4.46	0.107	2

มาตรฐานที่ 1 คุณภาพของผู้เรียน

ด้านผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการของผู้เรียน

D I PNI_{Modified} ลำดับ

การเรียนรู้การสื่อสาร การทำงาน

อย่างสร้างสรรค์ และมีคุณธรรม

7. ผู้เรียนบรรลุและมีความก้าวหน้า

ในการเรียนรู้ตามหลักสูตร

สถานศึกษา	4.07	4.44	0.091	4
-----------	------	------	-------	---

8. ผู้เรียนบรรลุผลและมี

ความก้าวหน้าในผลการทดสอบ

ระดับชาติ	3.89	4.23	0.087	5
-----------	------	------	-------	---

9. ผู้เรียนมีความรู้ ทักษะพื้นฐาน

เจตคติที่ดีพร้อมที่จะศึกษาต่อใน

ระดับชั้นที่สูงขึ้น	3.92	4.43	0.130	1
---------------------	------	------	-------	---

รวม	4.01	4.33	0.080	
-----	------	------	-------	--

จากตารางที่ 8 ผลการวิเคราะห์ความต้องการจำเป็นในการพัฒนาการดำเนินงานตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 2 มาตรฐานที่ 1 คุณภาพของผู้เรียน ด้านผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการของผู้เรียน เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อเรียงลำดับตามดัชนีความต้องการจำเป็น 3 ลำดับแรก คือ ผู้เรียนมีความรู้ ทักษะพื้นฐาน เจตคติที่ดีพร้อมที่จะศึกษาต่อในระดับชั้นที่สูงขึ้น ($PNI_{Modified} = 0.130$) ผู้เรียนมีความสามารถในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร เพื่อการพัฒนาตนเองและสังคมในการเรียนรู้การสื่อสาร การทำงานอย่างสร้างสรรค์ และมีคุณธรรม ($PNI_{Modified} = 0.107$) และผู้เรียนมีการอภิปรายแลกเปลี่ยน ความคิดเห็น และแก้ปัญหาอย่างมีเหตุผล ($PNI_{Modified} = 0.098$) ส่วนข้อที่มีความต้องการจำเป็น น้อยที่สุด คือ ผู้เรียนมีทักษะในการอ่าน การเขียน การสื่อสาร และการคิดคำนวณตามเกณฑ์ที่สถานศึกษากำหนดในแต่ละระดับชั้น ($PNI_{Modified} = 0.005$)

ตารางที่ 9 ความต้องการจำเป็นในการพัฒนาการดำเนินงานตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2 มาตรฐาน ที่ 1 คุณภาพของผู้เรียน ด้านคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียน

มาตรฐานที่ 1 คุณภาพของผู้เรียน				
ด้านคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียน	D	I	PNI _{Modified}	ลำดับ
1. ผู้เรียนมีพฤติกรรมเป็นผู้ที่มีคุณธรรม จริยธรรม เคารพในกฎกติกา มีค่านิยม และจิตสำนึกตามที่สถานศึกษากำหนด	4.30	4.45	0.035	2
2. ผู้เรียนมีความภูมิใจในท้องถิ่น และเห็นคุณค่าของความเป็นไทย	4.33	4.39	0.014	5
3. ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ วัฒนธรรมและประเพณีไทย รวมทั้งภูมิปัญญาไทย	4.34	4.38	0.009	6
4. ผู้เรียนยอมรับและอยู่ร่วมกันบนความแตกต่างและหลากหลายระหว่างบุคคลในด้าน เพศ วัย เชื้อชาติ ศาสนา ภาษาวัฒนธรรม ประเพณี ได้อย่างมีความสุข	4.23	4.51	0.066	1
5. ผู้เรียนมีการรักษาสุขภาพกาย สุขภาพจิต อารมณ์ และสังคมที่ดี และแสดงออกอย่างเหมาะสมในแต่ ละช่วงวัย	4.29	4.44	0.034	3
6. ผู้เรียนสามารถอยู่ร่วมกับคนอื่น อย่างมีความสุข เข้าใจผู้อื่น ไม่มี ความขัดแย้งกับผู้อื่น	4.29	4.38	0.021	4
รวม	4.30	4.42	0.028	

จากตารางที่ 9 ผลการวิเคราะห์ความต้องการจำเป็นในการพัฒนาการดำเนินงานตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2 มาตรฐานที่ 1 คุณภาพ

ของผู้เรียน ด้านคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียน เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อเรียงลำดับตามดัชนีความต้องการจำเป็น 3 ลำดับแรก คือ ผู้เรียนยอมรับและอยู่ร่วมกันบนความแตกต่างและหลากหลายระหว่างบุคคลในด้าน เพศ วัย เชื้อชาติ ศาสนา ภาษาวัฒนธรรม ประเพณี ได้อย่างมีความสุข ($PNI_{Modified} = 0.066$) ผู้เรียนมีพฤติกรรมเป็นผู้ที่มีคุณธรรม จริยธรรม เคารพในกฎกติกา มีค่านิยมและจิตสำนึกตามที่สถานศึกษากำหนด ($PNI_{Modified} = 0.035$) และผู้เรียนมีการรักษาสุขภาพกาย สุขภาพจิต อารมณ์ และสังคมที่ดี และแสดงออกอย่างเหมาะสมในแต่ละช่วงวัย ($PNI_{Modified} = 0.035$) ส่วนข้อที่มีความต้องการจำเป็นน้อยที่สุด คือ ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์วัฒนธรรมและประเพณีไทย รวมทั้งภูมิปัญญาไทย ($PNI_{Modified} = 0.009$)

ตารางที่ 10 ความต้องการจำเป็นในการพัฒนาการดำเนินงานตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2 มาตรฐาน ที่ 2 กระบวนการบริหารและการจัดการ

มาตรฐานที่ 2 กระบวนการบริหารและการจัดการ	D	I	$PNI_{Modified}$	ลำดับ
1. สถานศึกษามีการกำหนดเป้าหมาย วิสัยทัศน์ และพันธกิจ ไว้อย่างชัดเจน	4.26	4.44	0.042	10
2. เป้าหมาย วิสัยทัศน์ และพันธกิจ สอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษา ความต้องการของชุมชน วัตถุประสงค์ของแผนการศึกษาแห่งชาติ นโยบายของรัฐบาลและต้นสังกัด	4.19	4.47	0.067	5
3. เป้าหมาย วิสัยทัศน์ และพันธกิจ มีความทันสมัย ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของสังคมไทยและสังคมโลก	4.16	4.46	0.072	3
4. สถานศึกษาวางแผนพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาอย่างเป็นระบบ	4.33	4.45	0.028	13
5. สถานศึกษานำแผนไปปฏิบัติเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างเป็นระบบ	4.25	4.42	0.040	11

มาตรฐานที่ 2 กระบวนการบริหารและการจัดการ	D	I	PNI _{Modified}	ลำดับ
6. สถานศึกษามีการติดตามตรวจสอบประเมินผลและปรับปรุงพัฒนางานอย่างต่อเนื่อง	4.13	4.43	0.073	2
7. สถานศึกษามีการบริหารอัตรากำลังทรัพยากรทางการศึกษา และระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน	4.18	4.45	0.065	6
8. สถานศึกษามีการนิเทศภายในอย่างเป็นระบบ	4.20	4.40	0.048	8
9. การนำข้อมูลมาใช้ในการพัฒนาบุคลากรและผู้ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่ายมีส่วนร่วมการวางแผน ปรับปรุง และพัฒนา และร่วมรับผิดชอบต่อผลการจัดการศึกษา	4.18	4.47	0.069	4
10. สถานศึกษามีการบริหารจัดการเกี่ยวกับงานวิชาการ ทั้งด้านการพัฒนาหลักสูตร กิจกรรมเสริมหลักสูตรที่เน้นผู้เรียนรอบด้านเชื่อมโยงวิถีชีวิตจริงและครอบคลุมทุกกลุ่มเป้าหมาย	4.14	4.38	0.058	7
11. สถานศึกษามีการจัดการเรียนการสอนของกลุ่มที่เรียนแบบควรวรรวมหรือกลุ่มที่เรียนร่วมด้วย	4.15	4.42	0.065	6
12. สถานศึกษามีการส่งเสริม สนับสนุนพัฒนาครู บุคลากร ให้มีความเชี่ยวชาญทางวิชาชีพ	4.20	4.33	0.031	12
13. สถานศึกษาจัดให้มีชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพมาใช้ในการพัฒนางานและการเรียนรู้ของผู้เรียน	4.10	4.43	0.080	1
14. สถานศึกษาจัดสภาพแวดล้อมทางกายภาพทั้งภายในและภายนอก	4.26	4.45	0.045	9

มาตรฐานที่ 2 กระบวนการบริหารและการจัดการ	D	I	PNI _{Modified}	ลำดับ
ห้องเรียน และสภาพแวดล้อมทางสังคมที่เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้ และมีความปลอดภัย				
รวม	4.19	4.43	0.057	

จากตารางที่ 10 ผลการวิเคราะห์ความต้องการจำเป็นในการพัฒนาการดำเนินงานตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 2 มาตรฐานที่ 2 กระบวนการบริหารและการจัดการ เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อเรียงลำดับตามดัชนีความต้องการจำเป็น 3 ลำดับแรก คือ สถานศึกษาจัดให้มีชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพมาใช้ในการพัฒนางานและการเรียนรู้ของผู้เรียน (PNI_{Modified} = 0.080) สถานศึกษามีการติดตามตรวจสอบประเมินผลและปรับปรุงพัฒนางานอย่างต่อเนื่อง (PNI_{Modified} = 0.073) และเป้าหมาย วิสัยทัศน์ และพันธกิจ มีความทันสมัย ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของสังคมไทยและสังคมโลก (PNI_{Modified} = 0.072) ส่วนข้อที่มีความต้องการจำเป็นน้อยที่สุด คือ สถานศึกษาวางแผนพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาอย่างเป็นระบบ (PNI_{Modified} = 0.028)

ตารางที่ 11 ความต้องการจำเป็นในการพัฒนาการดำเนินงานตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 2 มาตรฐาน ที่ 3 กระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

มาตรฐานที่ 3 กระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ	D	I	PNI _{Modified}	ลำดับ
1. สถานศึกษามีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามมาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัดของหลักสูตรสถานศึกษาที่เน้นผู้เรียนให้เรียนรู้โดยผ่านกระบวนการคิดและปฏิบัติจริง	4.30	4.45	0.035	10
2. สถานศึกษามีแผนการจัดการเรียนรู้ที่สามารถนำไปจัดกิจกรรมได้จริง	4.16	4.56	0.096	1

มาตรฐานที่ 3 กระบวนการจัดการ เรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ	D	I	PNI _{Modified}	ลำดับ
3. สถานศึกษามีรูปแบบการจัดการ เรียนรู้เฉพาะสำหรับผู้ที่มีความจำเป็น และต้องการความช่วยเหลือพิเศษ	4.22	4.57	0.083	3
4. ผู้เรียนได้รับการฝึกทักษะแสดงออก แสดงความคิดเห็น สรุปองค์ความรู้ นำเสนอผลงาน และสามารถนำไป ประยุกต์ใช้ในชีวิตได้	4.18	4.43	0.060	7
5. มีการใช้สื่อ เทคโนโลยีสารสนเทศ และแหล่งเรียนรู้รวมทั้งภูมิปัญญา ท้องถิ่นมาใช้ในการจัดการเรียนรู้	4.16	4.54	0.091	2
6. สร้างโอกาสให้ผู้เรียนได้แสวงหา ความรู้ด้วยตนเองจากสื่อที่หลากหลาย	4.19	4.39	0.048	8
7. ครูผู้สอนมีการบริหารจัดการชั้นเรียน โดยเน้นการมีปฏิสัมพันธ์เชิงบวก ให้ เด็กรักครู ครูรักเด็ก และเด็กรักเด็ก เด็กรักที่จะเรียนรู้ สามารถเรียนรู้ ร่วมกันอย่างมีความสุข	4.29	4.42	0.030	11
8. สถานศึกษามีการตรวจสอบและ ประเมินคุณภาพการจัดการเรียนรู้อย่าง เป็นระบบ	4.30	4.33	0.007	12
9. สถานศึกษามีขั้นตอนโดยใช้เครื่องมือ และวิธีการวัดและการประเมินผลที่ เหมาะสมกับเป้าหมายในการจัดการ เรียนรู้	4.21	4.47	0.062	6
10. มีการให้ข้อมูลย้อนกลับแก่ผู้เรียน เพื่อนำไปใช้ในการพัฒนาการเรียนรู้	4.22	4.41	0.045	9
11. ครูและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องร่วมกัน แลกเปลี่ยนความรู้และประสบการณ์	4.11	4.41	0.073	5

มาตรฐานที่ 3 กระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ	D	I	PNI _{Modified}	ลำดับ
12. ครูและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องให้ข้อมูล ป้อนกลับเพื่อใช้ในการปรับปรุงและ พัฒนาการจัดการเรียนรู้	4.17	4.49	0.077	4
รวม	4.21	4.46	0.059	

จากตารางที่ 11 ผลการวิเคราะห์ความต้องการจำเป็นในการพัฒนาการดำเนินงานตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 2 มาตรฐานที่ 3 กระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อเรียงลำดับตามดัชนีความต้องการจำเป็น 3 ลำดับแรก คือ สถานศึกษามีแผนการจัดการเรียนรู้ที่สามารถนำไปจัดกิจกรรมได้จริง (PNI_{Modified} = 0.096) 5. มีการใช้สื่อ เทคโนโลยีสารสนเทศ และแหล่งเรียนรู้รวมทั้งภูมิปัญญาท้องถิ่นมาใช้ในการจัดการเรียนรู้ (PNI_{Modified} = 0.091) และสถานศึกษามีรูปแบบการจัดการเรียนรู้เฉพาะสำหรับผู้ที่มีความจำเป็น และต้องการความช่วยเหลือพิเศษ (PNI_{Modified} = 0.083) ส่วนข้อที่มีความต้องการจำเป็นน้อยที่สุด คือ สถานศึกษามีการตรวจสอบและประเมินคุณภาพการจัดการเรียนรู้อย่างเป็นระบบ (PNI_{Modified} = 0.007)

3. แนวทางการพัฒนาการดำเนินงานตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียน มีทั้งหมด 3 ด้าน ได้แก่ 1) มาตรฐานที่ 1 คุณภาพของผู้เรียน ควรมีการสร้างแรงบันดาลใจในการเรียนให้กับนักเรียน จัดกิจกรรมค่าย หรืออบรม เชิงปฏิบัติการให้กับผู้เรียนในการพัฒนาการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารให้กับผู้เรียน สนับสนุนให้นักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ ของชุมชน และควรมีการจัดค่ายคุณธรรม จริยธรรมทุกปี 2) มาตรฐานที่ 2 กระบวนการบริหารและการจัดการ ควรมีการนำผลที่ได้จากชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ มาใช้ในการพัฒนางานและการเรียนรู้ของผู้เรียน และควรมีการนิเทศติดตามการปฏิบัติงานและการเรียนการสอนอย่างต่อเนื่องและเป็นระบบ และ 3) มาตรฐานที่ 3 กระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ควรส่งเสริมให้ครูออกแบบแผนการจัดการเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และส่งเสริมให้ครูเข้ารับการอบรมเกี่ยวกับการใช้สื่อ เทคโนโลยี และสร้างสื่อ มาใช้ในการจัดการเรียนรู้ให้กับผู้เรียน

อภิปรายผล

1. สภาพปัจจุบันของการดำเนินงานตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 2 โดยรวม อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ มาตรฐานที่ 3 กระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ รองลงมา คือ มาตรฐานที่ 2 กระบวนการบริหารและการจัดการ และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ มาตรฐานที่ 1 คุณภาพของผู้เรียน ทั้งนี้เป็นเพราะสถานศึกษามีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามมาตรฐานการเรียนรู้

ตัวชี้วัดของหลักสูตรสถานศึกษาที่เน้นผู้เรียนให้เรียนรู้โดยผ่านกระบวนการคิดและปฏิบัติจริง วางแผนพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาอย่างเป็นระบบ ผู้เรียนมีทักษะในการอ่าน การเขียน การสื่อสาร และการคิดคำนวณตามเกณฑ์ที่สถานศึกษากำหนดในแต่ละระดับชั้น และผู้เรียนมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์วัฒนธรรมและประเพณีไทย รวมทั้งภูมิปัญญาไทย สอดคล้องกับผลการวิจัยของ (พินิจ นันทเวช, 2561: 140-141) ได้ทำการวิจัยเรื่องสภาพการปฏิบัติ และประสิทธิผลการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 23 ผลการวิจัยพบว่า สภาพการปฏิบัติ และประสิทธิผลการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับผลการวิจัยของ (ลัดดาวัลย์ ชัยล้นฟ้า, 2563: 86-89) ได้ทำการวิจัยเรื่อง แนวทางการพัฒนาการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาภายในตามมาตรฐานการศึกษา พ.ศ. 2561 ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 4 ผลการวิจัยพบว่า การดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาภายในตามมาตรฐานการศึกษา พ.ศ. 2561 ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 4 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

และสภาพที่พึงประสงค์ของการดำเนินงานตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา กาฬสินธุ์ เขต 2 โดยรวม อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ มาตรฐานที่ 3 กระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ รองลงมา คือ มาตรฐานที่ 2 กระบวนการบริหารและการจัดการ และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ มาตรฐานที่ 1 คุณภาพของผู้เรียน ทั้งนี้เป็นเพราะสถานศึกษามีรูปแบบการจัดการเรียนรู้เฉพาะสำหรับผู้ที่มีความจำเป็น และต้องการความช่วยเหลือพิเศษ มีการนำข้อมูลมาใช้ในการพัฒนา บุคลากรและผู้ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่ายมีส่วนร่วมการวางแผน ปรับปรุง และพัฒนา และร่วมรับผิดชอบต่อการจัดการศึกษา ผู้เรียนมีความสามารถในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร เพื่อการพัฒนาตนเองและสังคมในการเรียนรู้การสื่อสาร การทำงานอย่างสร้างสรรค์ และมีคุณธรรม และผู้เรียนยอมรับและอยู่ร่วมกันบนความแตกต่างและหลากหลายระหว่างบุคคล ในด้าน เพศ วัย เชื้อชาติ ศาสนา ภาษาวัฒนธรรม ประเพณี ได้อย่างมีความสุข สอดคล้องกับงานวิจัยของ (รัชนก เสี่ยงบุญ, 2564: 190-197) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การพัฒนาแนวทางการบริหารสู่มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน ผลการวิจัยพบว่า สภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานโดยรวมและรายด้านทุกด้านอยู่ในระดับมาก

2. ความต้องการจำเป็นในการพัฒนาการดำเนินงานตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา กาฬสินธุ์ เขต 2 โดยภาพรวมทั้ง 3 ด้าน พบว่า ด้านที่มีความต้องการจำเป็นในการพัฒนาการดำเนินงานตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานของสถานศึกษาสูงสุดเป็นลำดับที่ 1 คือ มาตรฐานที่ 1 คุณภาพของผู้เรียน รองลงมา คือ มาตรฐานที่ 3 กระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และมาตรฐานที่ 2 กระบวนการบริหารและการจัดการ ตามลำดับ ทั้งนี้เป็นเพราะคุณภาพผู้เรียนเป็นผลการเรียนรู้ที่บ่งบอกคุณภาพของผู้เรียนทั้งด้านผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการและด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน ดังที่ (ชนิตา พลอยแก้ว, 2562: 8-9) กล่าวว่า คุณภาพของผู้เรียนเป็นผลการเรียนรู้ที่เป็นคุณภาพของผู้เรียนทั้งด้านผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการ ประกอบด้วยความสามารถในการอ่าน การเขียน การสื่อสาร การคิดคำนวณ การคิดประเภทต่างๆ การสร้างนวัตกรรม การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตามหลักสูตร การมีความรู้ ทักษะพื้นฐานและเจตคติที่ดีต่อวิชาชีพ และด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ที่เป็นค่านิยมที่ดีตามที่สถานศึกษากำหนด ความภูมิใจในท้องถิ่นและความเป็นไทยการยอมรับที่จะอยู่ร่วมกันบนความแตกต่างที่

หลากหลาย รวมทั้งสุขภาวะทางร่างกายและจิตสังคม และดังที่ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2563: 27) กล่าวว่า คุณภาพของผู้เรียน หมายถึง ผลการเรียนรู้ที่เป็นคุณภาพของผู้เรียนทั้งด้านผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการ ประกอบด้วยความสามารถใน การอ่าน การเขียน การสื่อสาร การคิดคำนวณ การคิดประเภทต่าง ๆ การสร้างนวัตกรรม การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตามหลักสูตร การมีความรู้ทักษะพื้นฐานและเจตคติที่ดีต่อวิชาชีพ และด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ที่เป็นค่านิยมที่ดีตามที่สถานศึกษา กำหนด ความภูมิใจในท้องถิ่นและความเป็นไทยการยอมรับที่จะอยู่ร่วมกันบนความแตกต่างและหลากหลาย รวมทั้งสุขภาวะทางร่างกายและจิตสังคม

3. แนวทางการพัฒนาการดำเนินงานตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานของสถานศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2 มีดังนี้ มาตรฐานที่ 1 คุณภาพของผู้เรียน ควรมีการสร้างแรงบันดาลใจในการเรียนให้กับนักเรียน โดยการมอบรางวัลนักเรียนเรียนดี และยกย่อง ชื่นชมนักเรียนที่มีผลงานดีเด่น ควรมีการจัดกิจกรรมค่าย หรืออบรมเชิงปฏิบัติการให้กับผู้เรียนในการพัฒนาการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารให้กับผู้เรียน ควรสนับสนุนให้นักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมประเพณีต่าง ๆ ของชุมชน และจัดกิจกรรมที่หลากหลายเพื่อให้นักเรียนได้มีโอกาสเข้าร่วม ควรมีการจัดกิจกรรม/โครงการเข้าค่ายคุณธรรม จริยธรรมประจำปี สอดคล้องกับผลการวิจัยของ (ลัดดาวัลย์ ชัยล้นฟ้า, 2563: 86-89) ได้ทำการวิจัยเรื่อง แนวทางการพัฒนาการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาภายในตามมาตรฐานการศึกษา พ.ศ. 2561 ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 4 ผลการวิจัยพบว่า แนวทางการพัฒนาการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาภายในตามมาตรฐานการศึกษา พ.ศ. 2561 ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 4 พบว่า มาตรฐานที่ 1 คุณภาพของผู้เรียนมีแนวทางในการพัฒนา คือ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่หลากหลายให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากการปฏิบัติจริง มาตรฐานที่ 2 กระบวนการบริหารและการจัดการ ควรมีการนำผลที่ได้จากชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) มาใช้ในการพัฒนางานและการเรียนรู้ของผู้เรียน ควรมีการนิเทศติดตามการปฏิบัติงานและการเรียนการสอนทุกภาคเรียนอย่างต่อเนื่องและเป็นระบบ สอดคล้องกับผลการวิจัยของ (ลัดดาวัลย์ ชัยล้นฟ้า, 2563: 86-89) ได้ทำการวิจัยเรื่อง แนวทางการพัฒนาการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาภายในตามมาตรฐานการศึกษา พ.ศ. 2561 ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 4 ผลการวิจัยพบว่า แนวทางการพัฒนาการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาภายในตามมาตรฐานการศึกษา พ.ศ. 2561 ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 4 พบว่า มาตรฐานที่ 2 กระบวนการในการบริหารและการจัดการมีแนวทางในการพัฒนา คือ การจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรให้สอดคล้องกับบริบทของโรงเรียน ส่งเสริมการนิเทศ กำกับ ติดตาม การดำเนินโครงการหรือกิจกรรมอย่างต่อเนื่อง สอดคล้องกับผลการวิจัยของ (เจษฎา สุโน, 2565: 216-225) ได้ทำการวิจัยเรื่อง แนวทางการพัฒนาการบริหารและจัดการสถานศึกษาตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2561 ของโรงเรียนมัธยมศึกษาในสหวิทยาเขตพรวนลานไทร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากำแพงเพชร ผลการวิจัยพบว่า แนวทางพัฒนาการบริหารและจัดการสถานศึกษาตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2561 ของโรงเรียนมัธยมศึกษาในสหวิทยาเขตพรวนลานไทร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากำแพงเพชร จากการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ มีความคิดเห็นที่สรุปได้สอดคล้องกัน ได้แก่ ผู้บริหารควรเป็นต้นแบบในการพัฒนาดตนเอง พร้อมทั้งส่งเสริม สนับสนุนให้ครูและบุคลากรให้มีการพัฒนาตนเอง โดยครูดำเนินการจัดทำแผนพัฒนาดตนเองรายบุคคล (Individual Development Plan) นำเสนอผู้บริหาร

และมาตรฐานที่ 3 กระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ควรส่งเสริมให้ครูออกแบบแผนการจัดการเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ควรส่งเสริมให้ครูเข้ารับการอบรมเกี่ยวกับการใช้สื่อ เทคโนโลยี และสร้างสื่อ มาใช้ในการจัดการเรียนรู้ให้กับผู้เรียน ดังที่ (ลัดดาวัลย์ ชัยล้นฟ้า, 2563: 86-89) ได้ทำการวิจัยเรื่อง แนวทางการพัฒนาการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาภายในตามมาตรฐานการศึกษา พ.ศ. 2561 ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 4 ผลการวิจัยพบว่า แนวทางการพัฒนาการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาภายในตามมาตรฐานการศึกษา พ.ศ. 2561 ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 4 พบว่า มาตรฐานที่ 3 กระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ มีแนวทางในการพัฒนาคือ ส่งเสริมและพัฒนาครูในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และสร้างความตระหนักให้ครูเห็นความสำคัญของแผนการจัดการเรียนรู้

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะสำหรับการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 ผลการวิจัย พบว่า สภาพปัจจุบัน ด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ มาตรฐานที่ 1 คุณภาพของผู้เรียน ดังนั้นในการพัฒนาการดำเนินงานตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานของสถานศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษา รวมไปถึงครูผู้สอนควรมีความรู้ความเข้าใจ และแนวทางการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนให้เป็นไปตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานของสถานศึกษา เพื่อให้สามารถนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพผู้เรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลสูงสุดต่อไป

1.2 ผลการวิจัยพบว่า สภาพที่พึงประสงค์ ด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือ มาตรฐานที่ 3 กระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ดังนั้นเพื่อให้เป็นไปตามความคาดหวังของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนในการพัฒนากระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอน และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการจัดการศึกษาทุกภาพส่วน ควรส่งเสริมและสนับสนุนกระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานของสถานศึกษาต่อไป

1.3 ผลการวิจัยพบว่า ด้านที่มีความต้องการจำเป็นที่สุดคือมาตรฐานที่ 1 คุณภาพของผู้เรียน ดังนั้นควรส่งเสริมให้ผู้บริหารสถานศึกษากำหนดนโยบายหรือแนวทางในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนในทุก ๆ ด้าน เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อการบริหารจัดการ การพัฒนาสถานศึกษา และคุณภาพผู้เรียนตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานต่อไป

2. ข้อเสนอแนะเพื่อทำการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษาแนวทางการพัฒนาการดำเนินงานตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานของสถานศึกษา มาตรฐานที่ 1 คุณภาพของผู้เรียน ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2

2.2 ควรมีการศึกษาเชิงลึกในสถานศึกษาต้นแบบที่มีการดำเนินงานตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานของสถานศึกษาที่เป็นเลิศเพื่อค้นหาแนวปฏิบัติที่ดี (Best Practice) เพื่อการพัฒนาการดำเนินงานตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานของสถานศึกษาต่อไป

เอกสารอ้างอิง

- เจษฎา สุโน. (2565). แนวทางพัฒนาการบริหารและจัดการสถานศึกษาตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2561 ของโรงเรียนมัธยมศึกษาในสหวิทยาเขตพรานลานไพร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษากำแพงเพชร. การศึกษาค้นคว้าอิสระปริญญาโทมหาบัณฑิต: มหาวิทยาลัยราชภัฏ กำแพงเพชร.
- ชนิตา พลายแก้ว. (2562). ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการดำเนินงานตามมาตรฐานการ ประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรี เขต 2. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต: มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม.
- ณัฐธิดา สุระเสนา. (2564). ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนกับแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของ ครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21. วิทยานิพนธ์ ค.ม. สกลนคร: มหาวิทยาลัยราช ภัฏสกลนคร.
- นลินี จันทร์เปล่ง. (2563). สภาพและแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำผู้บริหารสถานศึกษา สังกัด สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดสุรินทร์. วิทยานิพนธ์ ค.ม. บุรีรัมย์: มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2556). การวิจัยเบื้องต้น. (พิมพ์ครั้งที่ 9). กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- ปิยพร บุญใบ. (2563). ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการประกันคุณภาพภายในของ สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1. วิทยานิพนธ์ ค.ม. สกลนคร: มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- พินิจ นันทเวช. (2561). สภาพการปฏิบัติ และประสิทธิผลการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาสังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 23. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต: มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- ภารดี อนันต์นาวิ. (2557). หลักการ แนวคิด ทฤษฎี ทางการบริหารการศึกษา (พิมพ์ครั้งที่ 5).ชลบุรี: มนตรี.
- รัชนก เสี่ยงบุญ. (2564). การพัฒนาแนวทางการบริหารสู่มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน. วิทยานิพนธ์ปริญญา โทมหาบัณฑิต: มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- ลัดดาวัลย์ ชัยลิ้นฟ้า. (2563). แนวทางการพัฒนาการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาภายในตามมาตรฐาน การศึกษา พ.ศ. 2561 ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 4. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต: มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา.
- วิรัตน์ พงษ์มิตร. (2557). ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม. มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2. (2566). รายงานผลการดำเนินงาน ปีงบประมาณ พ.ศ. 2565. กาฬสินธุ์: กลุ่มนโยบายและแผน.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2561). แนวทางการประเมินคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา ระดับปฐมวัย ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน และระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานศูนย์การศึกษาพิเศษ. สำนัก ทดสอบทางการศึกษา.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2563). แนวทางการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพการศึกษา ตามกฎกระทรวงการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2561. กรุงเทพมหานคร: สำนักทดสอบทางการศึกษา.
- Krejcie, R.V., & Morgan, D.W. (1970) Determining Sample Size for Research Activities. Educational and Psychological Measurement, 30, 607-610.